

ERHVERVSJURA

Miljøorganisation taber sag om miljøbeskyttelse

NATUROMRÅDER: EU-Domstolen har for nylig bekræftet, at Tyskland ikke kan forbyde erhvervsfiskeri i et Natura 2000-område trods en miljøorganisations fremsatte krav derom, da forbuddet vil kunne berøre andre EU-medlemsstaters fiskefartøjer.

HANS SØNDERBY CHRISTENSEN
advokat,
specialiseret i EU-ret

finans@finans.dk

PATRICK GOERGEN
advokat,
specialiseret i EU-ret

finans@finans.dk

I en ny principiel dom fra den 13. juni fastslår EU-Domstolen, at nationale myndigheder ikke har kompetence til at vedtage foranstaltninger over for fiskeri inden for Natura 2000-områderne, når foranstaltningen ikke kun berører medlemsstaternes egne fiskefartøjer, men også andre EU-medlemsstaters fiskefartøjer, der fører deres eget flag.

I EU-retten spiller naturbeskyttelse en stadig stigende rolle. Med EU-rettens regler vedrørende beskyttelse af naturen følger Natura 2000, som er en betegnelse for naturområder, der er særligt beskyttet. Formålet med naturbeskyttelsesreglerne er at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Medlemslandene forpligtes til at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette disse naturområder. Men selv om et naturområde er omfattet af Natura 2000, betyder det ikke, at naturen ufravigeligt har fortrin for menneskelige aktiviteter. Der gælder grænser for medlemsstaternes lovlige indgreb.

EU's medlemsstater og EU-Kommissionen fastlægger sammen de områder, der skal være en del af Natura 2000 og dermed opnår en særlig beskyttelse og bevaring. På baggrund af medlemsstaternes og kommissionens forslag til områder af fællesskabsbetydning, der skal være omfattet af Natura 2000, ajourføres en liste med pågældende områder.

Den nyligt afsagte dom handler om Natura 2000-områderne "Sylter Außenriff" i Nordsøen, "Pommersche Bucht mit Oderbank" og "Pommersche Bucht" i Østersøen. De tre områder befinder sig i farvande, hvor der praktiseres havfiskeri af fiskere fra forskellige EU-lande. Fiskeriet i områderne foregår efter bundberørende

metoder og anvendelse af bundsat garn.

Disse fangstmetoder er efter Deutscher Naturschutzring (miljøbeskyttelsesorganisation i Tyskland) ikke forenelige med EU-retten, hvorfor organisationen anmodede Bundesamt für Naturschutz (forbundsstyrelsen for miljøbeskyttelse) om at forbyde fiskeri med bundberørende metode og anvendelse af bundsat garn i de pågældende områder. Deutscher Naturschutzring var af den opfattelse, at forbuddet var en nødvendig, forebyggende og afhjælpende foranstaltning i henhold til Natura 2000-reglerne, hvorefter myndighederne er forpligtede til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at bevare og beskytte Natura 2000-områderne.

Forbundsstyrelsen for miljøbeskyttelse gav ikke Deutscher Naturschutzring medhold i dens anmodning og ej heller i den efterfølgende klage fra organisationen. Deutscher Naturschutzring lagde derefter sag an ved Verwaltungsgericht Köln (forvaltningsdomstolen i Köln). Verwaltungsgericht Köln valgte at udsætte sagen og forelægge EU-Domstolen det præjudicielle spørgsmål. Ifølge Verwaltungsgericht Köln drejer tvisten i sagen

sig om, hvorvidt det er Tyskland som medlemsstat eller EU-Kommissionen, der har kompetence til at vedtage Deutscher Naturschutzrings forslag til foranstaltninger, herunder forbud mod erhvervsfiskeri i Natura 2000-områderne.

Forbundsstyrelsen for miljøbeskyttelse var af den opfattelse, at den ikke havde den fornødne kompetence til at behandle miljøorganisationens forslag til foranstaltning med den begrundelse, at når foranstaltninger kan berøre andre medlemsstaters fiskefartøjer, er det udelukkende kommissionen, der har kompetence til at vedtage dem.

EU-Domstolen tog herefter stilling til, om det er overensstemmende med EU-retten, at en medlemsstat fastsætter foranstaltninger i farvande, der henhører under medlemsstatens søterritorium, når disse foranstaltninger har indvirkning på fiskefartøjer fra andre EU-medlemsstater.

Det følger af EU-rettens naturbeskyttelsesregler, at medlemsstaterne har kompetence til at foretage bevarelsesforanstaltninger i Natura 2000-områder. Det kræves dog, at bevarelsesforanstaltningerne for det første skal vedrøre denne stats territorium. For det andet skal

foranstaltningerne være forenelige med målsætningen om at opretholde og genoprette en gunstig bevaringsstatus for visse naturtyper og visse arters levesteder, og for det tredje må bevarelsesforanstaltningen ikke berøre andre medlemsstaters fiskefartøjer.

EU-Domstolen fastslår indledningsvis, at de nævnte bestemmelser og begreberne deri ikke kun skal fortolkes i forhold til ordlyden. Sammenhængen, hvori bestemmelsen anvendes, og det formål, som den følger, er vigtige faktorer at have for øje i forhold til fortolkningen. For så vidt angår det første begreb "bevarelsesforanstaltninger", er der i den omtalte dom tale om en foranstaltning, der forbyder fiskeri med bundberørende fiskeriredskeer og bundsat garn.

EU-Domstolen bemærker, at i henhold til EU-rettens naturbeskyttelsesregler udgør denne foranstaltning en "bevarelsesforanstaltning".

EU-Domstolen bemærker herefter, at bevarelsesforanstaltninger, der på denne måde begrænser fangstmetoder, følger det formål at fremme fiskeri med begrænset indvirkning. For så vidt angår det andet begreb, "foranstaltninger, der opfyl-

”

Det er således med dommen fastslået, at medlemsstaterne ikke har kompetence til at vedtage foranstaltninger, der berører Natura 2000-områderne ...

der målsætningerne for den relevante EU-lovgivning", henviser EU-Domstolen til, at formålet med Natura 2000-reglerne er at sikre opretholdelse eller genopretning af de omfattende naturområder, så naturtyper og arter kan bevares i deres naturlige udbredelsesområde.

Ifølge det EU-retlige proportionalitetsprincip skal medlemsstaten sikre, at den mindst indgribende regel anvendes i forhold til opnåelsen af formålet.

I forhold til forslaget om forbud, hvis formål er at fremme opretholdelsen eller genopretningen af naturområderne, bemærker EU-Domstolen, at foranstaltningen er overensstemmende med proportionalitetsprincippet. Forslaget er dermed omfattet af de pågældende EU-retlige regler om naturbeskyttelse. For så vidt angår det tredje begreb, "fiskefartøjer fra andre medlemsstater", skal begrebet forstås således, at der henvises til de skibe, der fører et andet medlemsstats flag end det flag, der er tilhørende det pågældende område. I sådanne situationer er skibet underlagt den medlemsstats myndighedsområde og effektivitetskontrol, hvis flag det fører.

Den omtalte foranstaltning om forbud mod bundberørende fiskeriredskeer og bundsat garn har indvirkning på sådanne skibe, der fører andres medlemsstaters flag. EU-Domstolen konkluderede herefter, at en medlemsstat ikke ensidigt kan vedtage foranstaltninger som den omhandlede, hvor foranstaltningen har indvirkning på fiskefartøjer, der fører andre medlemsstaters flag.

Det er således med dommen fastslået, at medlemsstaterne ikke har kompetence til at vedtage foranstaltninger, der berører Natura 2000-områderne, når foranstaltningerne berører andre EU-medlemsstater. Kompetencen er derimod tillagt EU-Kommissionen.

I Østersøen opererer fiskere fra forskellige EU-lande. En tysk miljøbeskyttelsesorganisation har forsøgt at få forbudt fiskeri med bundberørende metode i visse områder af farvandet.

Arkivfoto: Anita Graversen

